

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 205

гр. Благоевград, 21.02.2024 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ЧЕТВЪРТИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в закрито заседание на двадесет и първи февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Николай Грънчаров

Членове: Владимир Ковачев

Георги Янев

като разгледа докладваното от Владимир Ковачев Въззивно гражданско дело № 20241200500168 по описа за 2024 година

взе предвид следното:

„А“ ЕАД, ЕИК ****, седалище и адрес на управление гр. С, р-н „Л“, ж. к. „Л-“, бул. „Д-р П Д“ №, офис сграда „Л“, ет., оф., представлявано от Ю. Х. Ю, обжалва решение № 389 от 28.11.2023 г., постановено по гражданско дело № 204 от 2023 г. на Районен съд Петрич, в частта, с която е уважен искът на В. М. Т., ЕГН *****, адрес гр. П., ул. „С“ №, ет., ап., с правно основание чл. 439 от ГПК. В жалбата се твърди, че въпросният съдебен акт, в атакуваната му част, е неправилен, необоснован, незаконосъобразен и поставен при допуснати съществени процесуални нарушения и неправилно приложение на материалния закон. Посредством молба вх. № 1488 от 15.02.2019 г., депозирана от „А“ ЕАД, било поискано, въз основа на приложените заповед за изпълнение и изпълнителен лист, издадени по ч. гр. д. № 588/2013 г. на РС Петрич, да бъде образувано изпълнително дело срещу длъжниците В. М. Т. и Е. В. Т.. По отношение на длъжника В. М. Т. било поискано налагане на заповед за пенсия, справка за притежаваните от длъжника банкови сметки, като при налични такива, да се наложи заповед върху тях. Неправилно първоинстанционният съд приел, че с протокол от 12.02.2020 г. е образувано изпълнително дело № 54/2020 г. на ЧСИ Г. С. В съответствие с диспозитивното начало /чл. 6 от ГПК/, изпълнителни действия могли да бъдат предприети само по искане на лице, което има качеството на взыскател /чл. 426, ал. 1 и 2 от ГПК/, поради което следвало да се приеме, че

изпълнителното дело е образувано вследствие на депозираната от дружеството пред ЧСИ молба за образуване на изпълнително дело, имаща вх. № 1488 от 15.02.2019 г., с която, с оглед на разпоредбата на чл. 426, ал. 2 от ГПК, то било поискало предприемане на изпълнителни действия. Неправилни били и изводите на съда, че към момента на депозиране на молбата за образуване на изпълнително дело при ЧСИ Г. С., молителят нямал качеството на кредитор по отношение на длъжника, тъй като последният не бил уведомен за извършените цесии. За да възникне за цесионера качеството на кредитор, не било необходимо договорът за цесия да бъде съобщен на длъжника по цедираното вземане от цедента. В случая следвало да се вземе предвид и практиката на ВКС в тази насока, предвид която не било необходимо договорът за цесия да бъде съобщен на длъжника по цедираното вземане от цедента, за да възникне за цесионера качеството на кредитор. Съобщаването на договора за цесия не било елемент от фактическия му състав, тъй като вземането преминавало върху цесионера по силата на постигнатото съгласие за прехвърляне на вземането. Правилото на чл. 99, ал. 4 от ЗЗДог поставяло като условие за противопоставимост на цесията на длъжника и на трети лица осъществяването на факта на уведомяване на длъжника от предишния кредитор. Неуведомяването обаче не се отразявало на валидността на договора за цесия. До съобщаването на длъжника той можел валидно да изпълни на предишния кредитор с погасителен ефект, без цесията да може да му бъде противопоставена. Прехвърленото вземане вече било преминало върху цесионера с привилегиите, обезпеченията и другите му принадлежности, и цесионерът имал качеството на кредитор по отношение на цедирания длъжник. Съгласно чл. 116, б. „в“ от ЗЗДог, давността се прекъсвала с предприемането на действия за принудително изпълнение на вземането. Позицията на правните разрешения, дадени с ТР № 2 от 26.06.2015 г. на ВКС - т. 10, следвало да се вземе предвид, че прекъсвало давността предприемането на което и да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ, независимо от това дали прилагането му е поискано от вискателя, и/или е предприето по инициатива на ЧСИ по възлагане от вискателя съгласно чл. 18, ал. 1 от ЗЧСИ. Искането да бъде приложен определен изпълнителен способ прекъсвало давността, защото съдебният изпълнител бил длъжен да го приложи. Не бил за пренебрегване и фактът, че законодателят не поставил като условие за прекъсване на давностния срок постигане на резултат от съответно изпълнително действие - постъпване на суми по запорно съобщение, осребряване на описани вещи и т. н. Давността представлявала санкция за бездействие на кредитора в определен срок. Ето защо в

споменатото ТР било прието, че предприемането на изпълнителното действие прекъсва давността, а не и достигане до знанието на третото задължено лице на заповното съобщение, на връчване на призовката за принудително изпълнение и т. н. Кредиторът /взискател в изпълнителното производство/ не можел да бъде санкциониран за бездействие в случаите, при които предприетите по негово искане или от съдебния изпълнител действия са се оказали неуспешни. За нуждите на преценката дали погасителната давност е проявила своите последици, било без значение дали искането от взискателя за предприемане на определен изпълнителен способ е последвано от извършването на успешните изпълнителни действия. От значение била кредиторската пасивност, респ. активност, а не ефективността на поисканите изпълнителни действия. Дори в цитираното ТР върховните съдии не поставили като условие за валидността на поисканото изпълнително действие успешният резултат на последното и произтичащите от това правни последици - прекъсване на давността. Изпращането на заповно съобщение до банка в хипотезата, при която съдебният изпълнител е получил отговор, че длъжникът няма сметка в съответната банка, представлявало действие по запов. Върховните съдии счели, че макар целеният резултат да не е постигнат, то действието представлява такова по изпълнението и е валиден изпълнителен способ. Погасителната давност на задължението била прекъсната с подаване на молба за образуване на изпълнително дело, с искане за налагане на запов на пенсия, справка за притежаваните от длъжника банкови сметки, като при налични такива, да се наложи запов върху тях, независимо от това, че нямало данни такъв да е наложен от съдебния изпълнител. За да се приемело, че давността е прекъсната и без да е необходимо извършеното действие от съдебния изпълнител в рамките на изпълнителния способ да е успешно, било граматическото тълкуване на нормата на чл. 116, б. „в“ от ГПК, в която било използвано съществителното „предприемане“ на изпълнителни действия, а не „извършване“, „реализиране“, „завършване“ или подобни синоними, като не било необходимо и предприетите изпълнителни действия да са част от изпълнителния способ, който е приключил с осребряване на имущество на длъжника. Противното означавало да се отдаде приоритет на недобросъвестно поведение на длъжника, който за известен период от време да скрие притежаваното от него движимо имущество и парични средства, с цел да попречи на удовлетворяване на кредитора си, и обективната невъзможност да се извърши принудително изпълнение да доведе до перемпция в изпълнителното производство, независимо от това, че взискателят е бил активен. Юридическият факт, който прекъсвал давността, била входираната от „Агенция за

събиране на вземания“ ЕАД молба за образуване на изпълнително дело, с която били поискани да бъдат извършени посочени в нея изпълнителни действия. Безспорно установеният начален момент на погасителната давност касателно спорните вземания бил 26.06.2015 г., и предвид спирането на давностните срокове за периода 13.03.2020 г. - 20.05.2020 г. /общо 69 дни/, петгодишният давностен срок по отношение на принудителното изпълнение спрямо процесните вземания следвало да изтече на 03.09.2020 г., работен ден, и подадената от дружеството на 15.02.2019 г. молба за образуване на дело и предприемане на действия, въз основа на която било образувано на 12.02.2020 г. изпълнително дело № 54/2020 г. на ЧСИ Г.С., прекъснала давността, тъй като дружеството, в качеството на вискател, не било бездействало. Моли се за отмяна на решението в обжалваната му част и отхвърляне на иска с правно основание чл. 439 от ГПК.

Постъпил е отговор на жалбата, изхождащ от пълномощника на В. М. Т.. В него се твърди, че актът на първата инстанция е правилен, мотивиран и обоснован в атакуваната му част. Оплакванията на въззивника били неоснователни и не кореспондирали с представените по делото писмени доказателства. Правилно и законосъобразно решаващият състав приложил съдопроизводствените правила, като приел, че последното изпълнително действие по изп. дело № 842/2014 г. на ЧСИ Сия Халаджова е извършено на 13.03.2014 г., и съобразил обстоятелството, че давността е започнала да тече от 26.06.2015 г., а следващото изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ е извършено на 01.03.2021 г., когато с молба вх. № 1934/01.03.2021 г. вискателят по изп. дело № 54/2020 г. на ЧСИ Г.С. е поискал от ЧСИ да наложи запор на трудовото възнаграждение на длъжника В. М. Т., приемайки, че предявеният иск е основателен. Решаващият състав мотивирано и обстойно, съобразено с практиката на ВКС, приел, че дружеството няма качеството на кредитор по отношение на длъжника, каквито били и действията на ЧСИ Г. С., а именно - първо тя извършила надлежно уведомяване на длъжниците по изпълнителния лист за извършените цесии на спорните вземания, и едва след това образувала изпълнително дело и конституирала молителя като вискател по делото. Първостепенният съдебен състав правилно анализирал и мотивирал атакуваното съдебно решение, съобразявайки се с предназначението на изпълнителния процес като форма за принудително осъществяване на граждански права, като целта била да даде защита по повод на липсата на доброволно изпълнение, като достави дължимото на правоимащия чрез принуда, упражнена спрямо длъжника по предписания от закона ред. Макар и да се различавало от доброволното изпълнение по фактически

състав, принудителното изпълнение имало цели и пораждало същия материалноправен ефект, като удовлетворявало правото и погасявало задължението. С оглед на тази характеристика се обосновавала и основната разлика с исковия процес, който целял защита при правен спор чрез разрешаването му. Тези разлики обуславяли и различия при прилагане на материалноправните изисквания на закона като форма на различна защита, и ако в исковия процес правата следвало да бъдат установявани с предвидените в закона доказателствени средства, то в изпълнителния процес този спор вече бил приключил и изпълнението реализирало неговите последици, поради което и правилата, по които се развивало изпълнителното производство, били различни. Към момента на неговото започване било налице изпълнително основание, обективизиращо изпълняемото право. То се реализирало от специфичен орган, в чиято дискреция било провеждане и приключване на принудителното изпълнение - съдебният изпълнител, който бил овластен с компетентността да извършва предписаните в ГПК изпълнителни действия. Ето защо, за да бъде налице активната легитимация в конкретния случай, произтичащ от договорна суброгация, било обусловено от действия по отношение на длъжника, касаещи надлежното му уведомяване по реда на чл. 99, ал. 4 от ЗЗДог. Съгласно въпросната разпоредба, прехвърлянето на вземането /цесията/ имало действие по отношение на трети лица и длъжника от деня на съобщаването на длъжника от предишния кредитор. За да встъпил в правата на предишния кредитор, следвало да е налице надлежно уведомяване на длъжника. Без значение за реализиране на функцията било дали съдебният изпълнител е държавен или частен. ДСИ бил държавен орган, а ЧСИ бил лице, на което държавата е възложила публична функция, която обуславяла съответни правомощия. В тази връзка и двата вида органи на изпълнението процедирали по един и същ ред - този, указан и лимитиран от правилата на изпълнителния процес, уредени в ГПК. Те имали еднакви правомощия, актовете им по един и същ ред подлежали на контрол и отговорността им била една и съща. Принудителното изпълнение се осъществявало по един и същ ред и от органи с еднакви правомощия. Тези органи, за разлика от съда, не разрешавали правен спор, а целяли удовлетворяване на изпълняемото право, за което предприемали определени изпълнителни действия, върху които се упражнявал съдебен контрол по реда на чл. 435 от ГПК, и съответно носели гражданска отговорност за допуснато нарушение на процесуални права и причиняване на вреди. С оглед на това се налагал извод, че изпълнителният процес се ръководи от специален орган, чиято била дискрецията

да удовлетвори изпълняемото право и който осъществявал тази дейност чрез предприемане на конкретни изпълнителни действия. Тези действия не рефлектирали върху материалноправните предпоставки за наличие на правото, предмет на изпълнение, тъй като били насочени не към установяване на неговото съществуване, а към неговото удовлетворяване. В тази насока предприетите действия на съдебния изпълнител във връзка с образуване на изпълнително дело от взыскател - правомощие, въведено от чл. 429, ал. 1 от ГПК, били изключение от правилото, че страните в изпълнителния процес са тези, очертани от титула на изпълнение. В тази връзка и частните правоприемници на взыскателя, изведено от цитираната норма, също могли да упражнят придобитото право, удостоверено като изпълняемо в изпълнителния лист. С оглед на изложеното, при частно правоприемство, каквото се пораждало в резултат на сключен договор за цесия, в хода на процеса, не се прилагали ограниченията по чл. 226 от ГПК, чиято специфична цел се свързвала само с исковото производство. Валидността и основателността на искането за образуване на ново изпълнително дело от нов взыскател се преценявали от съдебния изпълнител и неговата преценка подлежала на контрол, в това число и чрез ангажиране на личната му отговорност за причинени вреди, като в този посока съдебният изпълнител осъществил именно действия по надлежно уведомяване на длъжника по изпълнителния лист за извършената цесия и след това образувал изпълнително дело и конституирал молителя като взыскател по делото. Ето защо и депозираната молба по чл. 426 от ГПК на 15.02.2019 г. и извършената цесия на спорните вземания нямали действие както спрямо длъжника, така и по отношение на дружеството-молител, което нямало качеството на кредитор на вземанията. Това обстоятелство било съобразено от решаващия съдебен състав, който изложил законосъобразни изводи, че изпълнителното дело е образувано почти една година след депозирането на молбата и че съдебният изпълнител е образувал делото именно въз основа на коментираната молба, тъй като длъжникът е бил уведомен за извършената цесия около шест месеца след депозиране на молбата и около шест месеца преди образуване на делото, както било посочено в съдебното решение. Последното изцяло било съобразено с мотивната част на т. 4г от ТР № 4/2013 г. на ВКС. Когато частното правоприемство се основавало на договор за цесия, на общо основание трябвало да са представени доказателства за уведомяване на длъжника, като в противен случай прехвърлянето на вземането нямало да има действие по отношение на него /по аргумент от нормата на чл. 99, ал. 4 от ЗЗДог/. Необходимо било заедно с ПДИ да се връчи и изрично писмо, с което длъжникът

да бъде уведомен за това, че вече има различен от първоначалния кредитор. Правилно първоинстанционният съдебен състав обобщил, че по изп. дело № 54/2020 г. на ЧСИ Г.С. липсват данни и доказателства, удостоверяващи извършени изпълнителни действия от страна на съдебния изпълнител било по произнасяне по молбата от 15.02.2019 г., било по предприемане на принудително изпълнение на вземането по възлагане от взыскателя, които да могат да се приемат като прекъсващи давността. Липсвали и данни касателно заплащане от страна на молителя на дължимите такси за предприемане на изпълнителни действия по съответния изпълнителен способ, за да можело да се счете, че взыскателят е действал активно и не е станал причина за неосъществяване на поисканите принудителни действия. Законосъобразни били и мотивите на районния съд по отношение на въведените доводи от страна на дружеството, касаещи твърдения за спиране на давностните срокове за периода от 13.03.2020 г. до 20.05.2020 г., довели до спазване на петгодишния срок за осъществяване на принудително изпълнение по подадената на 15.02.2019 г. молба за образуване на изпълнително дело. Моли се за потвърждаване на съдебното решение в обжалваната му част.

Жалбата и отговорът са редовни и допустими. С тях не са направени искания за събиране на доказателства. Следва да се насрочи открито заседание на въззивния съд, за което да се призоват страните, включително и необжалвалата банка, на основание чл. 265, ал. 2 от ГПК, като им се изпратят и копия на настоящото определение, а на жалбоподателя - и копие на отговора на жалбата. Адвокат Е. М., пълномощник на въззиваемия, трябва да представи пълномощно за производството пред окръжния съд, защото намиращото се по делото нейно пълномощно е ограничено само до представителство в първата инстанция.

Воден от изложеното и на основание чл. 267 от ГПК, Окръжен съд Благоевград

ОПРЕДЕЛИ:

НАСРОЧВА открито съдебно заседание по делото, което да се проведе на 28.03.2024 г. и да започне в 09:00 ч.

На „А“ ЕАД, по ССЕВ, **ДА СЕ ИЗПРАТЯТ** призовка, копие на настоящия съдебен акт и копие на отговора на жалбата. На В. М. Т., чрез адвокат Е. М., по електронната поща - [***](#), **ДА СЕ ИЗПРАТЯТ** призовка и копие на настоящия съдебен акт. На „Ю. Б“ АД **ДА СЕ ИЗПРАТЯТ** призовка и копие на настоящия съдебен акт.

ЗАДЪЛЖАВА адвокат М., най-късно в предстоящото открито съдебно заседание

по делото, да представи пълномощно, даващо ѝ право да представлява В. М. Т. в настоящото въззивно съдебно производство.

Определението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____